

podle §§ 427 a 428 tr. zák., neboť jeví se býti jednáním proti tělesné bezpečnosti. Tak rozhodl i senát pro řešení kompetenčních konfliktů, utvořený podle §u 3 zákona ze dne 2. listopadu 1918, čís. 3 sb. z. a n., rozsudkem ze dne 20. prosince 1926, čís. 420, uveřejněným ve věstníku minist. spravedlnosti 1927, sdělení č. 39. Spočívá proto rozhodnutí odvolacího soudu, spatřující v jednání obviněného pouhý přestupek správní, na nesprávném právním výkladu zákona a bylo proto podle § 292 a 479 tr. ř. rozhodnuto, jak se stalo.

Čís. 2888.

Podvod jest dokonán již samým oklamáním (uvedením v omyl), třeba škoda ještě nevzešla; ve zvláštních případech podvodu podle §§ 199 písm. a) — f), 201 písm. a) — e) tr. zák., v nichž je pojmový znak listivého jednání nahrazen okolnostmi zvláštními, a v nichž není třeba, by někdo byl podvodným jednáním uveden v omyl, jest podvod dokonán předsevzetím trestné činnosti zákonem zakázané, v případě § 201 a) tr. zák. tím, že pachatel zmaří, poruší nebo potlačí listiny, jež mu nenáleží vůbec nebo ne výhradně, na újmu jiného, jen když bylo jeho úmyslem způsobiti škodu a ta z jednání pachatelova vzejíti mohla, aniž by bylo třeba, by již vzešla.

Jde o podvod podle § 201 a) tr. zák. (nikoliv zpronevěru), zničil-li kdo směnky, které mu byly svěřeny za tím účelem, by na nich připojil podpis dalšího rukojmího (manželky); škoda tu záleží v tom, že byl poškozenému odňat průvodní prostředek k vymáhání pohledávky řízným způsobem podle práva směnečného, nejsouc totožná s penízem, na který směnky znějí.

(Rozh. ze dne 9. září 1927, Zm I 2/27.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Litoměřicích ze dne 17. listopadu 1926, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem podvodu podle §§ 197, 200, 201 a) tr. zák., zrušil napadený rozsudek a věc vrátil soudu své stolice, by ji znovu projednal a o ní rozhodl.

Důvody:

Zmateční stížnost uplatňuje důvody zmatečnosti podle čís. 9 a), b) — správně jen 9 a) — § 281 tr. ř. Namítá podle čís. 9 a) § 281 tr. ř., že obžalovaný byl odsouzen neprávem, ježto prý jeho činnost, zjištěná v rozsudku, nenaplnuje skutkové podstaty zločinu podvodu, k níž se prý podle stěžovatelova názoru vyhledává bezpodmínečně, by z podvodného jednání vznikla škoda. V souzeném případě prý nejen dosud žádná škoda nevznikla, nýbrž prý není ani jisto, zda vznikne, t. j. zda vysoudí soukromý účastník pohledávky, na něž prý byly jen »pro forma« vydány

směnky, ježto prý obžalovanému přísluší vzájemné pohledávky, jež vymáhá žalobou navzájem; než, i kdyby prý soukromý účastník v civilním sporu vysoudil plný zažalovaný peníz i s úroky, má prý možnost vymoci jej exekučně na obžalovaném, který má dostatečný úhradní majetek; teprve kdyby exekuce byla bezvýslednou, bylo by prý lze mluvit o tom, že obžalovanému vzešla škoda. Než tato námitka zmateční stížnosti jest zřejmě bezpodstatná. Podle trestního zákona jest podvod dokonán již samým oklamáním (uvedením v omyl), třeba škoda ještě nevzešla. Ve zvláštních případech podvodu uvedených v §§ 199 a)—f), 201 a)—e), v nichž je pojmový znak lstivého jednání nahrazen okolnostmi zvláštními a v nichž tedy není třeba, by byl někdo podvodným jednáním uveden v omyl, jest podvod dokonán předsevzetím trestné činnosti zákonem zakázané — tedy v souzeném případě podle § 201 a) tr. zák. tím, že pachatel zmaří, poruší nebo potlačí listiny, jež mu nenáleží vůbec nebo ne výhradně, na újmu jiného — jen když bylo jeho úmyslem způsobiti škodu. Nevyhledává se tedy, by z trestného jednání pachatelova škoda již vzešla, stačí, že jeho úmysl směřoval k tomu, by zničením soukromých listin, směnek, jež mu nenáležely, způsobil škodu jinému (oprávněnému majiteli směnky). Předpokládá se ovšem, že z jednání škoda vzejíti může; tento předpoklad však je v souzeném případě splněn, ježto, jak správně uvádí rozsudek, i když činností obžalovaného (zničením směnek náležejících S-ovi) nebyla odňata hodnota, na kterou směnky znějí, nýbrž toliko průvodní prostředek, mohla z tohoto jednání vzejíti škoda a také již skutečně vzešla; záležíť v tom, že směnečnému věřiteli zničením směnek bylo stíženo, ne-li znemožněno, vymáhání směnečných pohledávek jako na směnečném dlužníkovi, obžalovaném, tak po případě na směnečných rukojmích. Při správném posouzení věci jest lhostejno, zda soukromý účastník vysoudí své pohledávky, jež měl kryty směnkami, proti obžalovanému v plné výši i s úroky a zda bude míti případná jeho exekuce proti obžalovanému úspěch čili nic. Rozhodným je, že měl ve svých čtyřech směnkách účinný prostředek k vymáhání svých pohledávek, a že jej obžalovaný, jak rozsudek zjišťuje, odstranil, zničiv směnky v úmyslu podvodném, by poškodil soukromého účastníka Augusta S-u.

Po zákonu neprovedena jest zmateční stížnost, pokud popírá, že obžalovaný nezničil směnky v úmyslu podvodném, by poškodil směnečného věřitele a pokud, samostatně hodnotíc obhajobu obžalovaného a výpovědi svědkyň Marie S-ové, Emilie N-ové a Václava R-y snaží se dovésti, že obžalovaný, niče směnky, nebyl si vědom, že jde o platné směnky, po případě, že je hodil do kamen v rozčilení nad tím, že ho S. při podpisu směnek oklamal. Budiž podotčeno, že se rozsudek zabývá podrobně obhajobou obžalovaného, nevěří mu však ani, že byl oblamán S-ou, který prý mu řekl, že jde o účty, ne o směnky, ani že byl rozrušen a bez brýlí nemohl poznati, oč jde, ježto uvěřil svědku S-ovi, že řekl obžalovanému, že mu nedá dříve maso, dokud nepodepíše směnky, a svědku R-ovi, který viděl a potvrdil, že obžalovaný měl při podpisu směnek brýle a poněvadž oba tito svědci i Marie S-ová potvrdili, že obžalovaný byl při podpisu úplně střízlivý, nevěří mu ani, pokud tvrdí, že podepsal

směnky jen na oko, poněvadž uvěřil seznání svědkyně Marie S-ové, že její manžel použil sice při výzvě, by obžalovaný podepsal, obratu, že je to »pro forma«, že tím však myslel a obžalovaného výslovně také upozornil, že to znamená tolik jako »prozatím«, ježto dluh obžalovaného byl větší než peníz, na který byly směnky vydány. K výpovědi svědkyně Emilie N-ové soud přihlíží, pokládá ji však za bezvýznamnou vzhledem k pozitivnímu obsahu seznání oněch tří svědků činu. Chce-li zmateční stížnost svými výtkami uplatňovati neúplnost rozsudku v tom směru, že soud nehodnotil úplně výsledky řízení, byla by tato výtka lichá. K vysvědčení Dra B-a nemohl soud přihlížeti, poněvadž nebylo čteno. Ostatně jest okolnost, v něm potvrzená, že obžalovaný nemůže čísti bez brýlí, nerozhodná, jakmile jest zjištěno, že obžalovaný měl při podpisu brýle. Probrav pečlivě výsledky řízení, dospěl nalézací soud k přesvědčení, že obžalovaný hodil do kamen a spálil čtyři směnky, jež mu nenáležely, v úmyslu podvodném, by poškodil směnečného věřitele, a odůvodňuje toto své přesvědčení logicky správnou úvahou, že obžalovaný, vida, že jde o směnky jím podepsané a na 12.000 Kč znějící a věda, že mu nenáležejí, je zničil, by poškodil S-u tím, že mu »při nejmenším odňal průvodní prostředek«. Výtka zmateční stížnosti, že soud svůj výrok o podvodném úmyslu náležitě a správně neodůvodňuje, jest tudíž bezpodstatnou. Lichou jest posléze námitka, že se prý obžalovaný vrácením smenek stal jejich vlastníkem a směnečným věřitelem a jako takový směl s nimi volně nakládati. Zmateční stížnost přehlíží, že, jak rozsudek zjišťuje, nebyly směnky obžalovanému vráceny, nýbrž pouze svěřeny za tím účelem, by na nich připojil podpis své manželky jako směnečného rukojmího. Jejich zničením dopustil se ovšem zločinu podvodu, nikoli zpronevěry, poněvadž skutková podstata zločinu podle § 201 a) tr. zák. jest speciální proti všeobecnější § 181 tr. zák. V žádném případě nenabyl pouhým svěřením práva nakládati směnkami bezprávně, jak učinil.

Odůvodněna jest však námitka zmateční stížnosti, uplatňovaná s hlediska čís. 9 a) po případě 10 § 281 tr. ř., že napadený rozsudek neobsahuje v důvodech ani výroku ani odůvodnění v tom směru, k jaké škodě směřoval úmysl obžalovaného. Poněvadž, jak již bylo řečeno, jde o případ zvláštního podvodu podle § 201 a) tr. zák., spáchaného odstraněním směnečné listiny, která pachateli nenáleží, čímž měla býti Aug. S-ovi způsobena škoda, t. j. odňat řečený průvodní prostředek, znemožňující vymáhání jeho pohledávek řízným způsobem podle práva směnečného — nikoliv snad odňata majetková hodnota, na kterou směnky znějí — jest samozřejmo, že škoda z činu obžalovaného vzešla pokud se týče škoda, k níž jeho úmysl směřoval, není totožná s penízem, na který směnky znějí. Bylo proto povinností soudů, by se vyslovil v rozsudečných důvodech o tom, zda jsou tu předpoklady pro odsuzující výrok podle § 200 a 203 tr. zák., t. j. zda pachatel způsobil, niče směnky, nebo zda měl úmysl způsobiti Augustu S-ovi škodu větší než 200 Kč a 2.000 Kč čili nic. Poněvadž takového výroku a příslušejícího k němu odůvodnění v rozsudku není, jest odůvodněno jej zrušiti a uznati právem, jak se stalo.